

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Tapiola-ryhmän lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittaa Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola (Eläke-Tapiola), jonka toimialaan kuuluvat lakisääteiset työeläke- ja yrittäjäeläkevakuutukset.

AVAINLUVUT – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

		Muutos %			
		1-6/2007	1-6/2006	tai %-yks	1-12/2006
Vakuutusmaksutulo	Milj. e	623,3	595,6	4,7	1 191,2
Sijoitusten tuotto-% käyvin arvoin	%	3,7	1,0	2,7	6,8
Liikekulut % vakuutusmaksun hoitokustannustulosta 1)	%	84,5	74,6	9,9	76,5
Vakuutusliikkeen tulos	Milj. e	-28,0	45,1	-162,1	22,7
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotot</i>					
<i>kirjanpidossa ja muut korkoerät</i>	Milj. e	200,2	199,9	0,2	328,4
<i>Vastuuvelan tuottovaatimus</i>	Milj. e	-188,0	-175,1	-7,4	-350,9
<i>Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos</i>	Milj. e	12,2	24,8	-50,6	-22,5
<i>Arvostuserojen muutos</i>	Milj. e	69,7	-126,3	155,2	156,7
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	Milj. e	81,9	-101,5	180,7	134,2
Hoitokustannustulos 1)	Milj. e	3,9	6,2	-37,1	11,7
Kokonaistulos 1)	Milj. e	57,7	-50,1	215,1	168,6

		Muutos %			
		30.6.2007	31.12.2006	tai %-yks	30.6.2006
Vastuuvelka	Milj. e	6 961,3	6 681,9	4,2	6 466,9
Toimintapääoma	Milj. e	1 555,4	1 470,9	5,7	1 220,6
Toimintapääoma % vastuuvelasta	%	24,6	24,3	0,3	21,1
Toimintapääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan		1,9	2,2	-0,3	2,1
Eläkevarat	Milj. e	7 851,4	7 502,4	4,7	7 004,4

- Vuoden 2006 kesäkuun hoitokustannukset muutettu vertailukelpoiseksi sisällyttämällä aikaisemmin lakisääteisiin maksuihin sisällyneet Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan oikeushallintomaksu ja ETK:n perimät rekisteripalvelujen kustannukset liikekuluihin. Muutos johtuu Vakuutusvalvontaviraston määräysten muutoksesta.
- 1)

Eläke-Tapiolan kokonaistulos eli vakuutusliikkeen tuloksen, sijoitustoiminnan tuloksen ja hoitokustannustuloksen yhteismäärä oli 57,7 miljoonaa euroa voitollinen (50,1 milj. e tappiollinen)*).

Eläke-Tapiolan sijoitustuotot käyvin arvoin olivat kuuden kuukauden ajalta 3,7 prosenttia (1,0 %).

Liikekulut alittivat vakuutusmaksun hoitokustannusosan 3,9 miljoonalla eurolla (6,2 milj. e) ja olivat 84,5 prosenttia (74,6 %) vakuutusmaksun hoitokustannusosasta.

Toimintapääoma oli 24,6 prosenttia (24,3 % 12/2006) vakavaraisuuslaskennan vastuuvelasta. Toimintapääoma oli 1,9 -kertainen (2,2 -kertainen 12/2006) vakavaraisuusrajaan verrattuna.

Osavuositarkastuksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

*) Suluissa on vertailulukku vuodelta 2006. Tuloslaskelmalukujen osalta vertailu tammi-kesäkuu 2006 luku ja taselukujen osalta vertailu edellisen tilinpäätösajankohdan 31.12.2006 luku.

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

LAKISÄÄTEISEN ELÄKEVAKUUTUSTOIMINNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yksityisten alojen palkansaajia koskevat eläkelait yhdistettiin vuoden 2007 alusta yhdeksi yhteiseksi työntekijän eläkeläiksi, eli TyEL:iksi. Tämän muutoksen myötä työnantaja pystyy keskittämään kaikki työeläkevakuutukset yhteen yhtiöön työntekijöiden toimialasta tai työsuhteen pituudesta riippumatta. Muutoksen myötä eläkeyhtiöiden kilpailu sai lisäväriä, kun entisten LEL- ja TaEL-alojen työeläkevakuuttaminen sallittiin kaikille eläkeyhtiöille. Saatujen tietojen perusteella vuoden alussa voimaan tulleen lainmuutoksen seurauksena vakuutusten uudelleenjärjestelyjä tehtiin melko paljon ja muutokset ovat vaikuttaneet merkittäväällä tavalla kilpailutilanteeseen.

TyEL-maksu määräytyy kaikissa vakuutusyhtiöissä samojen perusteiden mukaisesti. Keskimääräinen TyEL-vakuutusmaksu on vuonna 2007 edellisen vuoden TEL -maksun tasolla eli 21,6 prosenttia. Tähän maksuun annetaan sopimustyönantajille tilapäinen 0,6 % -yksikön alennus tariffin mukaisen vakuutusmaksun osalta vastaavasti kuten vuonna 2006. Maksu jakautuu siten, että työnantajien eläkevakuutusmaksu on keskimäärin 16,7 %, alle 53 vuotiaiden työntekijöiden eläkemaksu on 4,3 % ja 53 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu 5,4 %. TyEL:n mukaisen tilapäisen työnantajan maksutaso on 22,04 %, josta työntekijän maksuosuus vähentämällä saadaan työnantajan työeläkevakuutusmaksu. Yrittäjien ja maatalousyrittäjien alentamattomat eläkevakuutusmaksut ovat 20,8 % alle 53-vuotiaalla ja sitä vanhemmalla 21,9 %. Työeläkkeen tarkoituksena on edelleenkin turvata työntekijän toimeentuloa, jos työansiot lakkaavat vanhuuden, työkyvyttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman takia.

Työeläkkeiden perusteena olevia ansaintatietoja ylläpidetään vuoden 2007 alusta lähtien yhdessä tietojärjestelmässä. Vuoden alusta käyttöön otettua uutta rekisteriä kutsutaan ansaintajärjestelmäksi. Sitä ylläpitää eläkelaitosten ja Eläketurvakeskuksen (ETK) omistama Arek Oy. Ansaintajärjestelmää ylläpitävä Arek Oy on eläkevakuutusyhteisön perustama osakeyhtiö, jonka asiakkaina ETK:n lisäksi ovat Etera, Eläke-Fennia, Eläke-Tapiola, Ilmarinen, Kela, Kirkon keskusrahasto, Kuntien eläkevakuutus, Merimieseläkekassa, Pensions-Alandia, Silta, Valtiokonttori, Varma ja Veritas. Uutta ansaintajärjestelmää pidetään Suomen suurimpana yksittäisenä tietojärjestelmähankkeena. Ansaintajärjestelmän uudistusurakka liittyi vuoden alussa voimaan tulleeseen Työntekijän eläkelakiin (TyEL). Ansaintarekisterijärjestelmän (Arek) 2.vaihe, jolloin työeläkeyhtiöt konvertoivat työsuhderekisterinsä Arek:iin otettiin onnistuneesti käyttöön juhannuksen alla ja se päättää lakiuudistusten aiheuttamat pakolliset muutostyöt ainakin joksikin aikaa. Tämä mahdollistaa sen, että pääsemme vihdoinkin keskittymään palvelujen edelleen kehittämiseen asiakkaillemme ja oman toimintamme kehittämiseen.

Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta tuli voimaan vuoden 2007 alusta. Eläkelaitosten vakavaraisuusrajaa laskettaessa otetaan huomioon työeläkevarojen sijoittamiseen liittyvät riskit aikaisempaa täsmällisemmin. Lisäksi tehostetaan mahdollisuutta sijoittaa varat tuottavasti ja turvaavasti sijoitustoiminnan kehityksen mukaisesti. Eläkelaitoksen on hajautettava sijoituksensa riittävästi. Vakavaraisuusrajan laskemiseksi sijoitukset jaetaan ryhmiin niiden todellisten riskien mukaan, ja vakavaraisuusraja lasketaan sijoitusten riskejä kuvaavien arvojen avulla. Eläkelaitoksen on katettava sitoumuksistaan aiheutuva vastuuvalkansa. Säännösten selkeyttämisen ja ajanmukaistamisen seurauksena niiden yksityiskohtaisuus väheni, mikä lisää jossain määrin eläkelaitosten harkintavaltaa sijoituksia tehtäessä. Tämän vuoksi laissa korostetaan eläkelaitoksen hallituksen vastuuta sijoitustoiminnan järjestämisessä, ja Vakuutusvalvontaviraston mahdollisuuksia seurata ja valvoa työeläkevarojen sijoittamista.

Työeläkevakuutusyhtiölain uudet hallintoa koskevat säännökset tulivat voimaan 1.1.2007 siirtymäaikaan. Hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa sekä uusia perustettavia valiokuntia koskevat säännökset tulevat muuttamaan yhtiön hallintoa ja myös Tapiola-ryhmän hallintomallia. Muutokset ovat omiaan vähentämään yhtiön mahdollisuuksia hyödyntää täysimääräisesti Tapiola-ryhmän tuottamia synergiaetuja. Hallintoa koskevien säännösten edellyttämät muutokset on tehty yhtiöjärjestykseen, joka on hyväksytty yhtiökokouksessa ja vahvistettu vakuutusvalvontavirastossa..

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteita käsittelevä selvitysmies Erkki Rajaniemen raportti julkistettiin 11.1.2007, minkä jälkeen se lähetettiin lausuntokierrokselle. Selvityksen mukaan kilpailu työeläkealalla tukee sosiaaliturvan tavoitteita. Lainsäädännön tulisi kannustaa ja tarvittaessa velvoittaa eläkelaitokset nykyistä tehokkaampaan toimintaan. Selvityksen mukaan eläkelaitoksia yhteistyöhön velvoittavat säännökset olisi arvioitava uudelleen ja tarvittaessa täsmennettävä. Tehokkuutta olisi mitattava sekä eläkelaitosten että järjestelmän tasolla. Selvityksen vastaanottanut ministeri Haatainen pitää laajaa oikeudellista kokonais selvitystä kilpailuolosuhteista tarpeellisena. Samalla hän totesi, että eläkejärjestelmän perusta on toimiva ja että selvityksellä ei ole tarkoitus lähteä muuttamaan eläkejärjestelmän perusteita. Haatainen korosti, että selvityshenkilö on hakenut yhteistyössä Kilpailuviraston ja Vakuutusvalvontaviraston kanssa mahdollisimman yhtenäistä viranomaisnäkemystä kilpailukysymyksissä. Rajaniemi kiinnittää selvityksessään huomiota mm. säätiöitten, kassojen ja yhtiöiden väliseen kilpailutilanteeseen. Rajaniemi toteaa, että eri eläkelaitosmuotojen oikeuksien ja velvollisuuksien olisi oltava tehokkaita ja tasapuolisia kokonaisuuksia. Tällöin työnantajalla on toimivia vaihtoehtoja, eivätkä laitosten erot voi olla kilpailuongelma. Rajaniemi täsmentäisi myös vakuutuskannan siirtoon, siirtyvään toimintapääomaan, rahastointiperiaatteeseen, kiinteistökauppoihin, työkyvyn ylläpidon hallintaosaan ja työeläkeyhtiöiden tarjoamiin palveluihin liittyvää lainsäädäntöä ja käytäntöä. Selvityksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston kilpailuoikeudellisia valvontavaltuuksia olisi arvioitava. Myös lainvalmistelun tasoa ja läpinäkyvyyttä sekä hankkeiden koordinoitua ja viranomaisten yhteistyötä olisi Rajaniemen mukaan kehitettävä.

Vakuutuksenottaja voi siirtää henkilöstönsä työeläketurvan hoidon työeläkevakuutusyhtiöstä toiseen kunkin vuosineljänneksen kuluessa tehdyllä ilmoituksella. Työeläkealalla luovutaan neljännesvuosittain tehtävistä yhtiökohtaisista siirtotilastoista. TELA tekee jatkossakin vuosittain yhtiökohtaisista työeläkevakuutus siirroista tilaston, joka julkistetaan kunkin vuoden lokakuussa. TELA julkistaa vuosineljänneksittäin tiedon siirtojen kokonaismäärästä.

Aiemmin määritetty laskuperustekorko korvautui vuoden 2007 alusta alkaen säännöksillä, joiden mukaan 98 prosenttia vastuuvelasta on sidottu perustekoron mukaiseen tuottovaatimukseen ja 2 prosenttia vastuuvelasta on sidottu noteerattujen osakkeiden tuottoon. Osaketuottoon sidottu osuus kasvaa vähitellen 10 prosenttiin. Käytännössä tämä on toteutettu ottamalla käyttöön eläkevastuiden täydennyskerroin, jonka arvo on 2,96 prosenttia 1.7.2007 alkaen (1.1 - 30.6.2007 2,46 %). Perustekorko, joka on edelleen käytössä eläkejärjestelmän sisäisenä korkona, oli ajalla 1.1. – 30.6.2007 5,5 prosenttia (ajalla 1.7 – 31.12.2006 6,5 prosenttia). Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti TyEL:n perustekoron 1.7.2007 alkaen 6,0 prosentiksi. Perustekoron määrä tarkistetaan puolivuositain ja sitä käytetään mm. TyEL -vakuutusmaksujen korkoutuksessa.

SIJOITUSYMPÄRISTÖ JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Maailmantalouden kasvu hidastui alkuvuonna Japanin sekä erityisesti Yhdysvaltojen johdolla. Euroalueen kasvu sen sijaan vahvistui hieman. Myös kehittyvien talouksien kasvu jatkui vahvana, mikä toimii tehokkaana vastavoimana koko maailmantalouden kasvun merkittävää hidastumista vastaan.

Vaikka maailmantalouden kasvu onkin hidastunut jonkin verran tämän vuoden alkupuoliskolla, kasvu on historiallisesti tarkasteltuna edelleen vahvaa. Tämä on pakottanut keskuspankkeja ympäri maailmaa nostamaan ohjauskorkojaan inflaatiopaineiden hillitsemiseksi. Korkotaso on kuitenkin edelleen historiallisesti suhteellisen matala, mikä tyypillisesti tukee osakemarkkinoita. Osakkeiden hinnat kehittyivätkin alkuvuonna yritysten hyvän tuloskunnan sekä matalan korkotason johdosta positiivisesti.

Maailmantalouden kasvunäkymät ovat loppuvuodelle yhä hyvät. Selvästi alkuvuonna hidastunut Yhdysvaltojen talous on viime kuukausina osoittanut elpymisen merkkejä, ja muun maailman talouskasvu näyttää edelleen vahvalta. Sitkeästi korkealla pysyttelevä öljyn hintakaan ei ole vaikuttanut inflaatiolukuihin pelätyllä tavalla, joten keskuspankkien koronnostolinja tulee jatkumaan maltillisena. Näin ollen edellytykset positiiviselle markkinakehitykselle ovat edelleen olemassa.

Rahoitusmarkkinoiden suurin riski liittyy edelleen Yhdysvaltain talouteen, ja siellä erityisesti asuntomarkkinoiden hiipumiseen. Mikäli Yhdysvaltain talous ajautuisi asuntomarkkinoiden heikkoudesta johtuen taantumaan, vaikutukset tuntuisivat koko maailmassa. Kiinasta ja muista kehittyvistä talouksista

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

puhutaan paljon, mutta Yhdysvaltain talous on edelleen noin 30 prosenttia maailmantaloudesta. Yhdysvaltain talouskasvun hidastumista olisi vaikea kompensoida muilta mantereilta käsin. Vaikutukset näkyisivät ulkomaankaupan, rahoitus- ja hyödykemarkkinoiden sekä erilaisten luottamusindikaattoreiden heikkenemisen kautta.

Kiinteistösijoitusten kansainvälinen hajauttamistrendi on jatkunut. Sijoitukset listattuihin ja listaamattomiin kiinteistö pääomarahastoihin ovat institutionaalisten kiinteistösijoittajien pääasiallinen tapa hajauttaa kiinteistösijoituksiaan kansainvälisesti. Monilla osamarkkinoilla kiinteistöjen tuottovaatimukset ovat laskeneet ennätysalhaiselle tasolle voimakkaan kansainvälisen kiinteistösijoituskysynnän seurauksena.

Suomen kiinteistömarkkinat ovat monen tunnusluvun valossa hyvin aktiiviset ja näkymät loppuvuodelle 2007 ovat hyvät. Sijoituskysyntä on edelleen vahvaa eikä markkinoilla näy merkkejä taantumasta. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana on toteutunut monta merkittävää salkkukauppaa ja useampi suuri salkku tai kohde on tulossa myyntiin kuluvan vuoden aikana. Sijoituskysyntä ylittää tarjonnan useilla osamarkkinoilla ja sijoittajien tuottovaatimukset ovat laskeneet historiallisesti hyvin alhaiselle tasolle. Sijoittajien tuottovaatimusten kehitykseen vaikuttaa korkotason nousu, mikä jatkuessaan rauhoittaa markkinoita ja kääntää sijoittajien tuottovaatimukset kasvuun.

Tulevaisuuden haasteena voidaan pitää myös sitä, että osakemarkkinat ovat nousseet nyt yhtäjaksoisesti yli neljä vuotta ja markkinan lyhytaikaisen laskun todennäköisyys on kasvanut. Toisaalta korot ovat edelleen alhaisia huolimatta siitä, että ne ovat olleet nousussa jo syksystä 2005 lähtien. Joukkolainat eivät edelleenkään tarjoa kilpailukykyistä vaihtoehtoa osakesijoituksille.

Korkojen nousun odotetaan rauhoittavan kiinteistömarkkinoita kaikkialla Euroopassa. Sijoituskysyntä on edelleen vahvaa, mutta hintojen nousun odotetaan jäävän selvästi edellisvuosia maltillisemmaksi tuottovaatimusten ollessa jo nyt ennätysalhaisella tasolla.

OMISTAJAOHAJAUS

Eläke-Tapiola vahvisti omistajaohjauksensa periaatteet, jossa kerrotaan, millaista linjaa yhtiö noudattaa sijoitustoiminnassaan. Eläke-Tapiola valitsee sijoituskohteikseen yrityksiä, joilla on hyvät tuottomahdollisuudet pitkällä aikavälillä. Eläke-Tapiola haluaa pitkäaikaisella omistuksellaan tukea näiden yritysten hyvää tapaa toimia. Työeläkesijoittajat ovat merkittäviä pörssiyritysten omistajia. Eläke-Tapiola pyrkii vaikuttamaan omalla omistuksellaan esimerkiksi yritysten läpinäkyvyyteen, aktiivisuuteen, hallintotapoihin ja kannustinjärjestelmiin.

Koska Eläke-Tapiola on merkittävänä omistajana mukana valitsemassa kyseisten yhtiöiden hallituksia, sen omistajaohjauksessa otetaan kantaa myös hyvään hallituskokoonpanoon. Yhtiön hallituksen jäsenten valinnassa Eläke-Tapiola kiinnittää huomiota jäsenten ammattitaitoon, kokemukseen ja riippumattomuuteen. Eläke-Tapiola edellyttää hallituksen jäseneltä, että hänellä on riittävästi aikaa hoitaa tehtävänsä. Omistajaohjauksen periaatteissa otetaan kantaa esimerkiksi siihen, ettei hallituksen jäsenillä saisi liian monta hallituspaikkaa hoidettavanaan. Eläke-Tapiolan omistajaohjauksessa kiinnitetään huomiota myös yhtiöiden kannustinjärjestelmään. ”Sekä johdon että henkilöstön kannustinjärjestelmien sekä palkitsemisen tulee aina perustua erityisen hyvään suoritukseen”, periaatteissa kirjoitetaan. Optioihin tai vastaaviin instrumentteihin perustuvat kannustinjärjestelmät tulee mitoittaa niin, ettei esimerkiksi palkitseminen ole kohtuutonta. Varsinkin suuremmilla pörssiin listatuilla yhtiöillä tulisi riippumattomuuden takaamiseksi olla erillinen palkitsemisvaliokunta, jonka työtä pitäisi johtaa yhtiön hallituksen jäsenen.

LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUSTOIMINTA

Eläke-Tapiolan vakuutusmaksutulo kasvoi 4,7 prosenttia 623,3 miljoonaan euroon (595,6 milj. e). TyEL -vakuutusten vakuutusmaksutulo nousi 4,2 prosenttia 539,3 miljoonaan euroon (517,7 milj. e). YEL - vähimmäisturvan mukaisen vakuutuksen vakuutusmaksutulo nousi 7,7 prosenttia 82,3 miljoonaan euroon (76,4 milj. e). YEL:n mukaiset lisäeläkevakuutukset pääosin päättyivät vapaakirjoiksi lain muutoksen johdosta. Ainoastaan ennen vuotta 2011 eläkeiän saavuttavat vakuutetut voivat enää jatkaa vakuutusmaksujen maksamista korotetuilla maksuilla.

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Eläke-Tapiola menestyi hyvin alkuvuonna työeläkevakuutuksien siirroissa yhtiöstä toiseen. Yritykset voivat siirtää työeläkevakuutuksiaan yhtiöstä toiseen neljänä ajankohtana vuodessa. Vuoden 2007 jokainen siirtoliike on ollut Eläke-Tapiolalle menestyksellinen. Vuoden 2007 kolmen ensimmäisen siirtoliikekierroksen aikana Eläke-Tapiola on kasvattanut vuotuista TyEL-maksutuloa noin 14,5 miljoonaa euroa.

Eläke - Tapiolassa vakuutettu TyEL -palkkasumma -arvio koko vuodelta kasvoi 6,4 prosenttia ja oli 5 261,8 miljoonaa euroa (4 946,0 milj. e). YEL- työtulosumma-arvio koko vuodelta kasvoi 5,3 prosenttia ja oli 822,0 miljoonaa euroa (780,8 milj. e).

Eläke-Tapiolassa oli katsauskauden lopussa 112 783 eläkkeensaajaa (110 624 eläkkeensaajaa 12/2006).

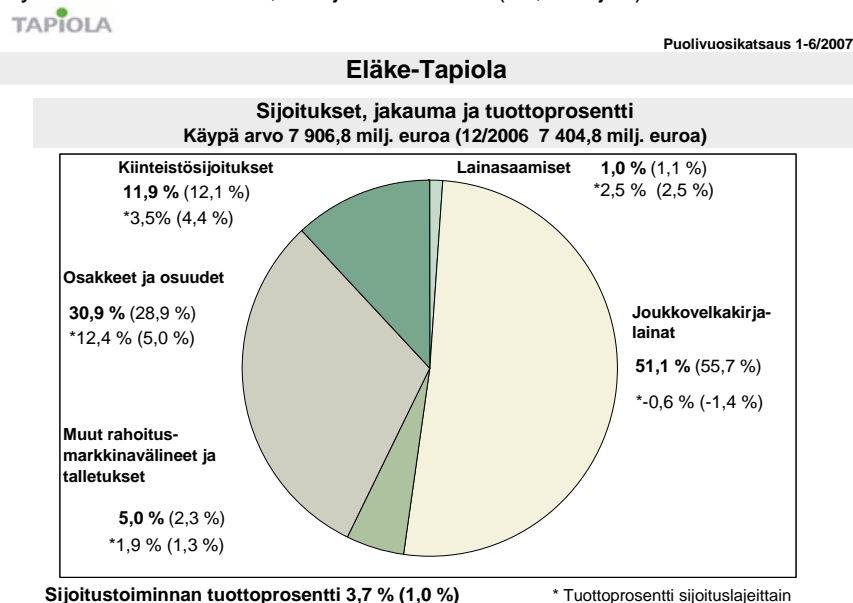
Eläke-Tapiolan korvausmeno kasvoi katsauskaudella 7,3 prosenttia ja oli 528,7 miljoonaa euroa (492,9 milj. e).

Vakuutusmaksuun sisältyy liikekuluja varten ns. hoitokustannusosa. Liikekulut alittivat vakuutusmaksun hoitokustannusosan 3,9 miljoonalla eurolla (6,2 milj. e) ja olivat 84,5 prosenttia (74,6 %) vakuutusmaksun hoitokustannusosasta. Kokonaisliikekulut olivat 24,1 miljoonaa euroa (20,2 milj. e), missä on nousua edellisvuoteen verrattuna 19,5 prosenttia. Nousu johtuu pääasiassa ansaintajärjestelmän (Arek) käyttöönotosta ja Eläketurvakeskuksen veloitusperusteiden muutoksista. Tuloslaskelman liikekulut nousivat 15,4 prosenttia alittaen budjetoidun määrän. Korvaustoiminnan hoitokulut, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin, kasvoivat 24,8 prosenttia ollen 4,7 miljoonaa euroa (3,8 milj. e). Korvaustoiminnan hoitokuluihin sisältyy asiakasyritysten työkyvyn ylläpitotoiminnan ja kuntoutustoiminnan kuluja. Sijoitustoiminnan hoitokulut, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa sijoitustoiminnan kuluihin, nousivat 48,7 prosenttia edellisvuoden vastaavan ajankohdan nähden ollen 2,5 miljoonaa euroa (1,7 milj. e). Kokonaisliikekuluihin luetaan myös tuloslaskelmaerä muut kulut, joka oli 0,1 miljoonaa euroa (0,1 milj. e).

Lakisääteiset maksut olivat 1,1 miljoonaa euroa (2,9 milj. e). Lakisääteisiä maksuja pienentää vuonna 2007 eläkelaitoksille hyvitetävät erät Garantian osakkeiden myynnistä. Mikäli osakkeiden myynnistä saatu tuotto eliminoidaan, olisivat lakisääteiset maksut olleet alkuvuonna 4,2 miljoonaa euroa, missä oli nousua edelliseen vuoteen nähden 42,9 prosenttia.

SIJOITUSTOIMINTA KÄYVIN ARVOIN – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Eläke-Tapiolan sijoitustuotot käyvin arvoin olivat alkuvuoden 2007 aikana 3,7 prosenttia (1,0 %). Sijoitukset käyvin arvoin olivat 7 906,8 miljoonaa euroa (7 404,8 milj. e 12/2006). Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin olivat 281,4 miljoonaa euroa (72,7 milj. e).

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Osakesijoitukset

Osakemarkkinat kehittyivät vuoden kuuden ensimmäisten kuukauden aikana suotuisasti maaliskuun laskun osoittautuessa hetkelliseksi. Suotuisaa kehitystä siivittivät hyvin säilyneet yritysten tulosnäkymät sekä hyvät osingot ja jatkuneet yrityskaupat. Osakkeet nousivat Euroopassa melkein 10 prosenttia ja Suomessa yli 13 prosenttia. Kehittyvillä markkinoilla kehitys oli tätäkin vahvempaa, yli 15 prosenttia. Japani ja USA olivat heikoimmat alueet noin 5 prosentin tuotoilla kumpikin.

Eläke-Tapiolan osakesijoitusten tuotot olivat hyvät. Ensimmäisen vuosipuoliskon tuotot olivat 12,4 prosenttia laajan eurooppalaisen vertailuindeksin tuoton ollessa 9,7 prosenttia. Viime vuoden vastaavalta ajanjaksolta tuotot olivat 5,0 prosenttia.

Eläke-Tapiolan osakkeisiin oli kesäkuun lopussa sijoitettuna 2 447,1 miljoonaa euroa (2 137,9 milj. e 12/2006). Kasvu johtui uusista sijoituksista ja arvonnoususta. Raportointihetkellä osakepaino oli 30,9 prosenttia (28,9 % 12/2006). Sijoitukset Suomeen, pois lukien osakerahastot, olivat hieman alle 38 prosenttia osakesijoituksista.

Korkosijoitukset

Vuoden 2007 ensimmäinen vuosineljännes sujui korkomarkkinoilla rauhallisissa tunnelmissa. Maaliskuussa sijoitusmarkkinoilla lisääntyivät pelot USA:n talouden ja erityisesti asuntomarkkinoiden tilanteesta. Kun pelot laantuivat, kiinnittyi huomio jälleen maailmantalouden vahvaan kasvuun ja orastaviin inflaatiopaineisiin, jolloin niin lyhyet kuin pitkätkin korot jatkoivat jälleen nousuaan. USA:n keskuspankki on pitänyt ohjaukskonsa 5,25 prosentissa, Euroopan keskuspankin nostaessa ohjaukskorkoaan 3,5 prosentista 4 prosenttiin. Yritysten tuloskehitys ja taloudellinen asema ovat edelleen pysyneet vahvoina yleisen hyvän taloustilanteen vuoksi ja maksuhäiriöiden määräkin on pysynyt historiallisesti erittäin alhaisella tasolla. Näin ollen alkuvuoden aikana investointiluokan yritysten lainamarginaalit ovat leventyneet vain hieman. Korkeamman luottoriskin yritysten marginaaleissa on nähty hieman enemmän heiluntaa epävarmuuden lisääntyessä sijoitusmarkkinoilla.

Eläke-Tapiolan korkosalkun markkina-arvo oli kesäkuun lopussa 4 436,7 miljoonaa euroa (4 291,8 milj. e 12/2006) mukaan lukien rahamarkkinasijoitukset. Yritysten joukkovelkakirjalainoja sekä niin sanottuja julkishyödyllisiä ja vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja salkusta oli noin puolet. Loput salkusta oli sijoitettu eurooppalaisten valtioiden liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin sekä rahamarkkinainstrumentteihin. Eläke-Tapiolan korkosijoitusten vertailuindeksi tuotti -1 %, salkun tuottaessa -0,4 %. Syy tuottoeroon oli korkosalkun selvästi markkinaindeksejä lyhyempi modifioitu duraatio sekä oikeiden maturiteettien painottaminen salkussa. Myös sijoitukset kehittyville markkinoille ja ns. high yield-lainoihin tuottivat selvästi paremmin kuin vertailuindeksi.

Kiinteistösijoitukset

Eläke-Tapiolan kiinteistösijoitukset olivat katsauskauden lopussa 944,1 miljoonaa euroa (894,2 milj. e 12/2006) eli 11,9 prosenttia (12,1 % 12/2006) sijoituksista. Eläke-Tapiolan kiinteistösijoitukset tuottivat katsauskaudella 3,5 prosenttia (4,4 %). Kiinteistöjen keskimääräinen tyhjyysaste nousi 5,6 prosenttiin (4,9 % 12/2006).

Lainat

Eläke-Tapiolan lainasaamiset olivat katsauskauden lopussa 79,0 miljoonaa euroa (80,9 milj. e 12/2006) eli 1,0 prosenttia (1,1 % 12/2006) sijoituksista. Lainakannan pääpaino oli TyEL -takaisinlainoissa. Lainasaamiset tuottivat katsauskaudella 2,5 prosenttia (2,5 %).

VAKAVARISUUS – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Yhtiön toimintapääoman määrä oli 1 555,4 miljoonaa euroa (1 470,9 milj. e 12/2006), mikä oli 24,6 prosenttia (24,3 % 12/2006) vastuuvelasta. Yhtiön sijoitusjakauman perusteella määräytyvä vakavaraisuusraja oli 12,9 prosenttia (11,1 % 12/2006) em. vastuuvelasta, joten yhtiön vakavaraisuus

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

on 1,9 -kertainen (2,2-kertainen 12/2006) vaatimukseen nähden. Lainsäädännön muutoksesta johtuen vakavaraisuuslaskennassa käytetty kaava on muuttunut. Laskentakaavan muutos nosti hieman vakavaraisuusrajaa.

LAKISÄÄTEISEN ELÄKEVAKUUTUKSEN RISKIASEMA

Kuvaus Eläke-Tapiolan riskeistä ja riskienhallinnan periaatteista on julkaistu vuoden 2006 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Riskienhallinnan periaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Alla päivitetty Eläke-Tapiolan sijoitussalkun herkkyyshanalyysi, joka kuvaa instrumenttien arvoissa tilinpäätöshetkellä tapahtuvan muutoksen vaikutusta toimintapääomaan, vakavaraisuuteen ja tuottoihin, laskettuna uusien vakavaraisuussäännösten mukaan.

	30.6.2007	Vaikutus				31.12.2006	Vaikutus		
		Osakekurssit -20 %	Kiinteistöjen arvo -10 %	Korkotaso +1 %-yksikkö			Osakekurssit -20 %	Kiinteistöjen arvo -10 %	Korkotaso +1 %-yksikkö
Toimintapääoma					Toimintapääoma				
milj. €	1555,4	-495,8	-42,7	-181,8	milj. €	1470,9	-439,7	-35,4	
% vastuuvälästä	24,6	-7,9	-0,7	-2,9	% vastuuvälästä	24,3	-7,2	-0,5	
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,9	-0,48	-0,06	-0,25	suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,2	-0,46	-0,06	
Sijoitusten tuotto-%	3,7	-6,5	-0,6	-2,4	Sijoitusten tuotto-%	6,8	-6,3	-0,5	

Eläke-Tapiolan sijoitusten tuotot riskin mukaan ryhmiteltyinä:

Sijoitukset 30.6.2007	Sijoitusten jakauma, milj. €	Sijoitusten jakauma, %	Riski- jakauma, milj. €	Riski- jakauma, %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	Volatiliteetti, %
Korkosijoitukset	4 515,6	57,1	4 515,6	57,1	-0,4	
Lainasaamiset	79,0	1,0	79,0	1,0	2,5	
Joukkovelkakirjalainat	4 038,4	51,1	4 038,4	51,1	-0,6	2,0
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	398,3	5,0	398,3	5,0	1,9	
Osakesijoitukset	2 387,3	30,2	2 387,3	30,2	12,7	
Noteeratut osakkeet	2 266,7	28,7	2 266,7	28,7	12,7	9,4
Pääomasijoitukset	68,7	0,9	68,7	0,9	17,6	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	51,9	0,7	51,9	0,7	3,3	
Kiinteistösijoitukset	944,1	11,9	944,1	11,9	3,5	
Suorat kiinteistösijoitukset	863,1	10,9	863,1	10,9	4,2	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	80,9	1,0	80,9	1,0	-5,1	
Muut sijoitukset	59,7	0,8	59,7	0,8	3,2	
Absoluuttisen tuoton sijoitukset	37,7	0,5	37,7	0,5	4,7	4,8
Hyödykesijoitukset	22,0	0,3	22,0	0,3	0,7	
Sijoitukset yhteensä	7 906,8	100,0	7 906,8	100,0	3,7	2,6

ELÄKE-TAPIOLAN HALLINTO

Eläke-Tapiolan varsinainen yhtiökokous pidettiin 26.4.2007. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2006, valittiin hallintoneuvostoon uusia jäseniä sekä tilintarkastajat. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolmivuotinen. Vähintään puolet eläkeyhtiön hallintoneuvoston jäsenistä edustaa työmarkkinajärjestöjä. Eläke-Tapiolan hallintoneuvoston erovuoroisista jäsenistä valittiin uudelleen Ilkka

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Brotherus, Pekka Immeli, Jarmo Mäntyharju, Max van der Pals, Juhani Pitkäkoski ja Pertti Raitoharju. Uusina jäseninä valittiin Metsäliitto-konsernin strategiajohtaja Hannu Anttila, Tapiola-ryhmän henkilöstön edustajana pääluottamusmies Iiro Ketola, teollisuusneuvos Otto Mikkonen, Pirkanmaan Osuuskaupan toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko sekä Osuuskauppa Ympäristön toimitusjohtaja Jouko Vehmas. Yhtiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja KHT-tilintarkastaja Hannu Pellinen. PricewaterhouseCoopers Oy:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana Tapiola-ryhmässä toimii KHT-tilintarkastaja Juha Tuomala. Varatilintarkastajiksi valittiin KHT-tilintarkastajat Riitta Hallio ja Sari Airola PricewaterhouseCoopers Oy:stä. Vakuutusyhtiölain edellyttämäksi valvontatilintarkastajaksi vakuutusyhtiöihin nimettiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja sen sijaiseksi KHT-tilintarkastaja Hannu Pellinen.

Eläke-Tapiolan hallintoneuvosto valitsi 18.6.2007 pidetyssä järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajaksi valittiin strategiajohtaja Hannu Anttila Espoosta ja varapuheenjohtajaksi hallituksen puheenjohtaja Olavi Viljanmaa Jalasjärveltä.

Tarkemmat tiedot eri hallintoelimistä ja niiden tehtävistä Internet osoitteesta: www.tapiola.fi

YLEISTÄ

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

Tapiola-ryhmän vakuutusyhtiöiden henkilöstö on työsuhteessa Keskinäiseen Eläkevakuutusyhtiöön Tapiolaan, Keskinäiseen Henkivakuutusyhtiöön Tapiolaan ja Keskinäiseen Vakuutusyhtiöön Tapiolaan. Tapiola-ryhmän vakuutusyhtiöiden yhteisin resurssein tuotetuista palveluista maksetut erät sisältyvät yhtiön liikekulujen vastaaviin eriin samalla tavoin kuin jos henkilö olisi ollut suoraan kyseisen yhtiön palveluksessa. Mikäli Tapiola-ryhmän vakuutusyhtiöiden henkilömäärä jaettaisiin eri juridisille vakuutusyhtiöille niiden palkkasummien suhteessa, olisi eläkevakuutusyhtiön osuus henkilöstömäärästä 360 henkeä (369 henkeä 12/2006).

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä henkilötöpanoksen mukaan laskettuna kasvoi koko Tapiola-ryhmässä alkuvuoden aikana yhteensä 163 henkilöllä 2 693 henkilöön (2 530 henkeä 12/2006).

YHTEISKUNTAVASTUU

Tapiola-ryhmä julkisti toukokuussa neljännen kerran raportin vuoden 2006 vastuullisesta yritystoiminnasta. Raportti on Suomen ensimmäisiä viime lokakuussa julkaistun kansainvälisen suosituksen, ns. Global Reporting Initiative (GRI)- ohjeiston G3-version mukaisia. Global Reporting Initiative on kansainvälinen ohje yritysten ja organisaatioiden yhteiskuntavastuun raportointiin. Tapiolan julkaisema raportti on myös ulkopuolisen riippumattoman tahon, eli PricewaterhouseCoopers Oy:n varmentama.

Vastuullisen yritystoiminnan raportti esittelee Tapiola-ryhmän vuoden 2006 taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöä koskevia vaikutuksia. Raportissa kerrotaan muun muassa Tapiolan alueellisista vaikutuksista ympäri Suomen, yhtiön korvaustoiminnasta, ylimmän johdon palkkatiedoista, henkilökunnan työtyytyväisyydestä sekä henkilöstöryhmien keskipalkoista sukupuolen ja iän mukaan vertailtuna. Tapiola-ryhmän yritysraportti 2006 on nimeltään "Vastuussa asiakkaille". Raportin tavoitteena on kertoa eri sidosryhmille läpinäkyvästi ja havainnollisesti Tapiolan toiminnasta sekä vaikutuksista. Raportin tarkoituksena on täydentää toimintakertomusta, joka raportoi Tapiolan taloudellisesta tuloksesta ja suorituskyvystä.

Tapiolan vastuullisen yritystoiminnan raportti on katsottu yltävän tasolle B+ (paras taso on A).

Tapiola-ryhmän yritysraportti 2006 nimeltään "Vastuussa asiakkaille" on luettavissa Internet – osoitteessa: www.tapiola.fi

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS
TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ LAKISÄÄTEISESSÄ ELÄKEVAKUUTUKSESSA

Eläke-Tapiolan näkymät loppuvuodelle 2007 ovat vakaat, uskomme henkilöstöllemme poikkeuksellisen pitkän ja raskaan ympäristömuutosvaiheen olevan loppuvuodesta takana. Pääsemme nyt kehittämään toimintaamme ja osaamistamme asiakkaidemme eduksi.

TULOSLASKELMA, TASE JA LIITETIEDOT

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA		TULOSLASKELMA			1000 €
	1-6/2007	1-6/2006	Muutos	Muutos-%	1-12/2006
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutulo	623.292	595.588	27.703	4,7	1.191.247
Sijoitustoiminnan tuotot	315.798	270.943	44.855	16,6	468.203
Sijoitusten arvonorotus	-	-	-	-	-
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-533.427	-496.690	-36.737	7,4	-975.509
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-155.154	-194.145	38.991	-20,1	-323.330
Kannansiirto	-	-	-	-	-
Korvausvastuun muutos yhteensä	-155.154	-194.145	38.991	-20,1	-323.330
Korvauskulut yhteensä	-688.581	-690.835	2.254	-0,3	-1.298.839
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-124.242	-84.839	-39.403	46,4	-170.626
Kannansiirto	-	-	-	-	-
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä	-124.242	-84.839	-39.403	46,4	-170.626
Vastuuvajauksen muutos	-	-	-	-	-
Lakisääteiset maksut	-1.116	-2.908	1.792	-61,6	-5.813
Liikekulut	-17.232	-14.939	-2.293	15,4	-30.737
Sijoitustoiminnan kulut	-104.064	-71.984	-32.080	44,6	-150.342
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu	-	-	-	-	-
Muut vakuutustekniset kulut	-	-	-	-	-
Vakuutustekninen tulos	3.855	1.027	2.827	275,3	3.092
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Muut tuotot	269	134	135	101,1	527
Muut kulut	-127	-86	-40	47,0	-686
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2.717	131	-2.848	-2.175,5	-523
Voitto/tappio varsin. toiminnasta verojen jälkeen	1.280	1.206	74	6,2	2.411
Voitto/tappio satunnaiserien jälkeen	1.280	1.206	74	6,2	2.411
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos	-	-	-	-	-
Vapaaehtoisten varausten muutos	-	-	-	-	-
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-	-	-	-	-
Kauden voitto/tappio	1.280	1.206	74	6,2	2.411

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA		TASE		1000 €	
	6 2007	6 2006	Muutos	Muutos-%	12 2006
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	8.408	5.298	3.111	58,7	7.187
Sijoitukset	6.939.517	6.469.875	469.641	7,3	6.507.758
Saamiset	133.300	85.896	47.405	55,2	65.388
Muu omaisuus	29.178	4.739	24.439	515,7	4.937
Siirtosaamiset	168.048	149.383	18.665	12,5	193.055
Vastaavaa yhteensä	7.278.450	6.715.188	563.261	8,4	6.778.302

	6 2007	6 2006	Muutos	Muutos-%	12 2006
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Pohjarahasto	841	841	0	0,0	841
Takuupääoma	807	807	0	0,0	807
Muu oma pääoma	44.882	42.488	2.394	5,6	42.482
Kauden voitto/tappio	1.280	1.206	74	6,2	2.411
Oma pääoma yhteensä	47.811	45.342	2.468	5,4	46.542
Tilinpäätössiirtojen kertymä	-	-	-	-	-
Vakuustekninen vastuuelka	6.961.258	6.466.889	494.368	7,6	6.681.861
Muut velat	162.025	111.501	50.525	45,3	41.232
Siirtovelat	107.356	91.456	15.900	17,4	8.667
Vastattavaa yhteensä	7.278.450	6.715.188	563.261	8,4	6.778.302

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola

Tiivistelmä tunnusluvuista	1.1.-30.6.2007	1.1.-30.6.2006	1.1.-31.12.2006
Vakuutusmaksutulo, milj. €	623,3	595,6	1 191,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvin, milj. €	281,4	72,7	474,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	3,7 %	1,0 %	6,8 %
	30.6.2007	30.6.2006	31.12.2006
Vastuuelka, milj.€	6 961,3	6 466,9	6 681,9
Toimintapääoma, milj. €	1 555,4	1 220,6	1 470,9
% vastuuelasta ¹⁾	24,6 %	21,1 %	24,3 %
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,9	2,1	2,2
Eläkevarat, milj.€ ²⁾	7 851,4	7 004,4	7 502,4
TyEL-palkkasumma-arvio, milj.€ ³⁾	5 281,8	4 946,0	4 956,0
YEL-työtulosumma-arvio, milj.€ ³⁾	822,0	780,8	730,9

¹⁾ Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuelasta

²⁾ Vastuuelka + arvostuserot

³⁾ Arvio vakuutettujen koko vuoden palkka- ja työtulosummasta

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola

TULOSANALYYSI	1.1.-30.6.2007	1.1.-30.6.2006	1.1.-31.12.2006
	milj. €	milj. €	milj. €
Tuloksen synty			
Vakuutusliikkeen tulos	-28,0	45,1	22,7
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	81,9	-101,5	134,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin + muut korkoerät ^{1,2)}	269,9	73,6	485,1
Vastuuvelan tuottovaatimus	-188,0	-175,1	-350,9
Hoitokustannustulos ³⁾	3,9	6,2	11,7
Kokonaistulos	57,7	-50,1	168,6
Tuloksen käyttö			
Vakavaraisuuden muutokseen	57,7	-50,1	150,6
Tasoisvastuun muutokseen	-28,0	45,1	20,3
Toimintapääoman muutokseen	85,8	-95,3	130,3
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	14,8	29,8	-28,8
Arvostuserojen muutokseen	69,7	-126,3	156,7
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	0,0	0,0	0,0
Tilikauden voittoon	1,3	1,2	2,4
Siirtoon asiakashyvytyksiin	0,0	0,0	18,0
Yhteensä	57,7	-50,1	168,6

Vuoden 2002 ylimääräisestä täydennyksestä lyhentämättä 0 euroa

1) Sisäisiä mm. sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

2) Kauden 1.1.-30.6.2006 muissa korkoerissä huomioitu siihen kohdistuva oikeushallintomaksu.

3) Tunnusluvun määrittelmä muuttui 31.12.2006.

VAKAVARAISUUS
Toimintapääoma ja sen rajat

(% :na vakavaraisuusrajan laskennassa

käytetystä vastuuvelasta)	30.6.2007	30.6.2006	31.12.2006
	%	%	%
Vakavaraisuusraja	12,9	9,9	11,1
Toimintapääoman enimmäismäärä ¹⁾	51,7	39,4	44,4
Toimintapääoma	24,6	21,1	24,3
- taseeseen sisältyvä toimintapääoma	10,5	12,3	10,8
- arvostuserot ja muut taseen ulkopuoliset erät	14,1	8,8	13,6

¹⁾ Ajalta ennen vuotta 2007 tavoitevyöhykkeen yläraja

Hoitokustannustulos	1.1.-30.6.2007	1.1.-30.6.2006	1.1.-31.12.2006
	milj. €	milj. €	milj. €
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat ²⁾	25,1	24,4	49,1
Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut ³⁾	-21,3	-18,2	-37,3
Muut tuotot ⁴⁾	0,3	0,1	0,5
Muut kulut	-0,1	-0,1	-0,7
Hoitokustannustulos	3,9	6,2	11,7
Liikekulut % vakuutusmaksun hoitokustannustulosta ¹⁾	84,5 %	74,6 %	76,5 %

1) (Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katettavat liikekulut + muut kulut) / (maksun hoitokustannusosat + muut tuotot)

2) Vakuutusmaksun hoitokustannusosaan sisältyvät myös laiminlyöntikorotukset

3) Tunnusluvun määrittelmä muuttui 31.12.2006.

4) Laiminlyöntikorotukset poistettu vertailukausien tunnusluvuista

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin 1.1.-30.6.2007

	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoin ¹⁾ 1-6/2007 milj. euroa	Sitoutunut pääoma ²⁾ 1-6/2007 milj. euroa	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle		
			1-6/2007 %	1-6/2006 %	1-12/2006 %
Lainasaamiset ⁵⁾	2,0	81,1	2,5	2,5	5,0
Joukkovelkakirjalainat ³⁾	-25,4	4 097,9	-0,6	-1,4	0,8
* josta korkorahastoja	4,8	149,2	3,2	0,3	7,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ³⁾	6,8	353,9	1,9	1,3	3,0
* josta korkorahastoja	0,0	0,0		0,0	
Osakkeet ja osuudet	267,4	2 153,8	12,4	5,0	20,0
Kiinteistösijoitukset ^{4), 5)}	31,5	901,7	3,5	4,4	11,4
* josta sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	-3,7	72,2	-5,1	9,0	39,7
Muut sijoitukset					
Sijoitukset yhteensä	282,3	7 588,4	3,7	1,0	6,8
Sijoituslajelle kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,9				
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	281,4	7 588,4	3,7	1,0	6,8

1) Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin = Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan ostojen/kulujen ja myyntien/tuottojen erotusta.

2) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

3) Sisältää korkorahastojen tuotot

4) Sisältää kiinteistösijoituksiin tilastoitavien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotot

5) Kaikki lainat omille kiinteistöille ja rakennusaikaiset saamiset sisältyvät kiinteistösijoituksiin.

Sijoitusjakauma (käyvin arvoin)

	30.6.2007		30.6.2006		31.12.2006	
	milj.€	%	milj.€	%	milj.€	%
Lainasaamiset ^{1), 5)}	79,0	1,0	87,0	1,2	80,9	1,1
Joukkovelkakirjalainat ^{1), 2)}	4 038,4	51,1	3 997,6	56,2	4 122,6	55,7
* sisältää korkorahastoja	157,8	2,0	87,1	1,2	123,5	1,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1), 2), 3)}	398,3	5,0	424,9	6,0	169,2	2,3
* sisältää korkorahastoja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	2 447,1	30,9	1 768,1	24,9	2 137,9	28,9
Kiinteistösijoitukset ^{4), 5)}	944,1	11,9	831,4	11,7	894,2	12,1
* sisältää sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	80,9	1,0	51,0	0,7	65,4	0,9
Muut sijoitukset						
Sijoitukset yhteensä	7 906,8	100,0	7 108,9	100,0	7 404,8	100,0

JVK, modifioitu duraatio

3,5

1) Sisältää kertyneet korot

2) Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot muihin rahoitusmarkkinavälineisiin.

3) Sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset

4) Sisältää niiden sijoitusrahastojen osuudet ja sijoitukset niihin rinnastettaviin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin.

5) Kaikki lainat omille kiinteistöille ja rakennusaikaiset saamiset sisältyvät kiinteistösijoituksiin.